

Prefazione

IN GIRO PER L'ITALIA IN 14 TAPPE è un CORSO DI LINGUA ITALIANA che si rivolge ai parlanti rumeni interessati o amanti della lingua, della cultura e della civiltà italiane. Il corso è nato dallo studio e dalle sperimentazioni di un gruppo di docenti universitari che hanno messo a frutto la loro preparazione in Italia e l'esperienza maturata nelle classi di italiano in Romania e in Moldova.

L'impegno profuso dagli Autori si fa apprezzare per la razionale distribuzione della materia, per l'articolazione coerente delle fasi delle tappe, per una grande varietà di invenzioni e di trovate esercitative. Ma soprattutto è legato al principio glottodidattico che vuole che *si parta dalla lingua per giungere alla regola e non viceversa*.

Dal punto di vista metodologico, questo corso offre allo studente competenze a partire dal **livello A1 fino ai livelli A2, B1 e B2** secondo il *Quadro Comune di Riferimento per la conoscenza delle lingue (Common European Framework of Reference for Languages)*.

Le 14 tappe del "GIRO PER L'ITALIA" sono le tradizionali unità didattiche. Ognuna prevede **10 sezioni** scandite e articolate in modo rigoroso.

1. Brano introduttivo 2. Lessico 3. Comprensione 4. Automatismi 5. Lavoro sul testo 6. Sintesi grammaticale 7. Dai, prova! 8. Civiltà e Cultura 9. Test di riepilogo 10 Ascolto musicale.

1. Il BRANO introduttivo in forma dialogica apre ogni tappa e, caratterizzato da una lingua autentica e motivante, presenta la vita, le abitudini, il modo di vivere, di pensare, di agire, di sentire degli Italiani. Tale brano che funge da boa per le attività che saranno sviluppate nell'unità, contiene ed anticipa tutti gli aspetti che qualificano un percorso di apprendimento.

2. Il LESSICO aiuta e facilita l'introduzione della situazione linguistica proposta.

3. La COMPRESIONE presenta opportune pratiche quali *il vero-falso, la scelta multipla, il questionario* che misurano il livello di comprensione del testo introduttivo.

4. Gli AUTOMATISMI attivano una serie di pratiche che hanno il fine di superare i condizionamenti della lingua materna, liberare lo studente dal costante ricorso alla traduzione, disabituarlo agli schematismi dello sterile grammaticalismo.

5. Il LAVORO SUL TESTO consiste in una serie di attività esercitative che si impongono non già come semplici esercizi, ma seguendo i criteri del metodo induttivo, sono sempre motivanti e coinvolgono entrambi gli emisferi del cervello: quello destro, *globale-intuitivo* e quello sinistro, *analitico-verbale*.

6. La SINTESI GRAMMATICALE viene inserita a questo punto del percorso di apprendimento-insegnamento con l'obiettivo di recuperare gli ambiti linguistici già presentati per riorganizzarli in un ordine agevole e rigoroso.

7. La sezione **DAI, PROVA!**, attraverso *esercizi di verifica, rinforzo, reimpiego e creativi*, presenta la più ampia serie delle attività volte allo sviluppo della *produzione e della comprensione orale e scritta*. L'obiettivo specifico di questa parte è addestrare gli apprendenti alle prove per "*La Certificazione Linguistica*".

8. Quasi nell'identificazione di uno spaccato di vita reale, nelle note di **CIVILTÀ E CULTURA**, si presenta, con parole e immagini, il modo di vivere, pensare, mangiare, usi e costumi tipici degli Italiani.

9. Infine nel **TEST DI RIEPILOGO**, per la *competenza linguistica*, lo studente riorganizza e ripercorre tutto quanto ha acquisito e interiorizzato attivando, in sede di verifica, le pratiche di *autovalutazione e autocorrezione*.

10. La proposta di alcuni **MOTIVI MUSICALI**, che chiudono ogni percorso didattico, oltre ad avere il senso di uno spazio ludico, presentano un aspetto non secondario della lingua, quello della *lingua in versi*.

Sarete accompagnati nel GIRO PER L'ITALIA da:

VLAD, il protagonista, un giovane studente rumeno, in Italia per studiare l'italiano. È curioso, assetato di notizie, tutto intento a scoprire il fascino dell'Italia e la vita dei suoi abitanti.

PEDRO, un giovane spagnolo, in Italia per lo stesso motivo.

ANDREA, il cugino di Vlad, anche lui giovane studente italiano che studia e vive a Roma, con la fidanzata francese molto carina, **MARIE**.

Andrea rappresenta il perfetto conoscitore della città, dei suoi monumenti, della sua storia e della sua gente e introduce l'amico Vlad alla comprensione e al godimento dell'abitare, dello studiare, del cantare, del mangiare, del vestirsi, del viaggiare, insomma del 'vivere italiano'.

Tutti immersi in situazioni concrete di vita, rese con la vivacità e lo stupore tipico dei giovani.

Buon viaggio in Italia!

MARCELLO SILVESTRINI

Prefață

IN GIRO PER L'ITALIA IN 14 TAPPE este un CURS DE LIMBA ITALIANĂ care se adresează vorbitorilor de limba română interesați sau pasionați de limba, cultura și civilizația italiană. Cursul a luat naștere în urma studiilor și a experimentelor unui grup de cadre didactice universitare care au fructificat pregătirea lor în Italia și experiența dobândită la cursurile de limba italiană în România și Republica Moldova.

Contribuția importantă a Autorilor se remarcă prin distribuirea rațională a materiei, prin articularea coerentă a fazelor etapelor, printr-o variată gamă de aplicații și soluții creative. În mod special, se bazează pe principiul glotodidacticii care susține că trebuie să *se plece de la limbă pentru a ajunge la regulă și nu invers*.

Din punct de vedere metodologic, acest curs oferă elevilor și studenților competențe plecând de la nivelul A1, continuând cu A2, B1, până B2 conform cerințelor *Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi Străine*.

Cele 14 etape ale CALATORIEI ÎN ITALIA sunt tradiționalele unități didactice. Fiecare etapă este constituită din 10 secțiuni marcate și conturate în mod riguros.

1. Text introductiv 2. Lexic 3. Înțelegere 4. Automatisme 5. Lucru pe text 6. Sinteză gramaticală 7. Hai, încercă! 8. Civilizație și Cultură 9. Test de recapitulare 10. Audiție musicală.

1. TEXTUL introductiv sub formă de dialog deschide fiecare unitate și, într-o limbă autentică și motivantă, prezintă viața, obiceiurile, modul de a trăi, de a gândi, de a acționa, de a simți al italienilor. De la acest text pleacă toate activitățile care sunt propuse în unitate, el conține și anticipează toate aspectele ce caracterizează procesul de învățare.

2. LEXICUL ajută și facilitează accesul la situația lingvistică propusă.

3. ÎNTELEGerea prezintă aplicații practice precum *adevărat-fals, alegere multiplă, chestionar* care identifică nivelul de pătrundere a textului introductiv.

4. AUTOMATISMELE activează o serie de aplicații, cu scopul de a depăși dependența de limba maternă, de a-l elibera pe elev sau student de tendința de a apela permanent la traducere, de a-l dezobișnui să recurgă la schemele gramaticale sterile.

5. LUCRUL PE TEXT constă într-o serie de activități aplicative care nu sunt concepute ca simple exerciții, ci, urmând criteriile metodei inductive, devin tot mai motivante, implicând astfel ambele emisfere ale creierului: cea dreaptă, *global-intuitivă*, și cea stângă, *analitic-verbală*.

6. SINTEZA GRAMATICALĂ este introdusă în această fază a procesului de predare-învățare cu obiectivul de a recupera parcursurile lingvistice prezentate până acum, pentru a le reorganiza într-o ordine simplă și riguroasă.

7. Secțiunea HAI, ÎNCEARCĂ!, prin intermediul exercițiilor de verificare, consolidare, reformulare și creativitate, prezintă cea mai amplă serie de activități menite să con-

ducă la dezvoltarea *producției și a înțelegerii orale și scrise*. Obiectivul specific al acestei părți este pregătirea elevilor și studenților pentru probele de „*Certificare lingvistică*”.

8. Într-un spațiu aproape nedeterminat, dar de o profundă autenticitate, în însemnările despre **CIVILIZAȚIE ȘI CULTURĂ**, sunt prezentate, prin cuvinte și imagini, modul de a trăi, a gândi, a mânca, tradiții și obiceiuri specifice italienilor.

9. În fine, în **TEST DE RECAPITULARE**, pentru *competența lingvistică*, studentul reorganizează și reia tot ceea ce a achiziționat și interiorizat activând, în momentul verificării, probele de *autoevaluare și autocorectare*.

10. Propunerea unor **MOTIVE MUZICALE**, care încheie fiecare parcurs didactic, pe lângă spațiul ludic pe care îl creează, prezintă un aspect deloc secundar al limbii, acela al *limbii în versuri*.

Veți fi însoțiți în **CĂLĂTORIA ÎN ITALIA** de:

VLAD, protagonistul, un tânăr student român care este în Italia să învețe limba italiană. Este curios, setos de informații, dornic să descopere farmecul Italiei și viața locuitorilor ei.

PEDRO, un tânăr spaniol care se află în Italia din același motiv.

ANDREA, vărul lui Vlad, și el un tânăr elev italian care studiază și locuiește la Roma împreună cu prietena lui franțuzoaică foarte drăguță, **MARIE**.

Andrea este cunoscătorul perfect al orașului, al monumentelor și al istoriei locului precum și al locuitorilor și îl inițiază pe amicul său Vlad în înțelegerea și plăcerea de a trăi, de a construi, de a cânta, de a mânca, de a se îmbrăca, de a călători, pe scurt de „a trăi italienește”.

Toți se manifestă în situații concrete de viață pe care le prezintă cu vioicinea și uimirea specifice tinerilor.

Călătorie plăcută în Italia!

MARCELLO SILVESTRINI

TAPPA DI PARTENZA

PARLO ITALIANO

CIAO!

PIZZA, SPAGHETTI, ROMA, CIAO, MAMMA MIA!, FERRARI, BRAVO! ...

CIAO! BUONGIORNO A TUTTI!

Ciao! Bună ziua, tuturor!

Chi conosce altre parole italiane come queste?

Cine cunoaște alte cuvinte italiene ca acestea?

Bene!

Bine!

Ora sentiamo! Ripetiamo insieme le parole italiane. Scriviamo le parole sulla lavagna e poi nelle righe sotto.

Acum să auzim! Să repetăm împreună cuvintele italiene. Să le scriem pe tablă și apoi în spațiile de mai jos.

L'ALFABETO ITALIANO

ALFABETO E PRONUNCIA

Scrivere (grafemi)		Leggere (fonemi)	Come in rumeno
A	- a	/a/ albergo, albero, amico	artă, apă, amic
B	- bi	/b/ bravo, bene, buono	bravo, bine, bun
C (+ e, i)	- ci	/tʃ/ ciao, cigliegio, centro	ciao, cireș, centru
C (+ a, o, u)	-ci	/k/ casa, causa, caldo	casă, cauză, cald
C (+h+e, i)	-ci	/kʰ/ chiave, occhio, chiamare	cheie, ochi, chema
D	- di	/d/ dormire, diretto, dolore	dormi, direct, durere
E	- é	/e/ esatto, estate, esempio	exact, exemplu, elev*
E	- è	/ɛ/ è, essere, etto, erba	
F	- effe	/f/ facile, finestra, fumo	facil, fereastră, fum
G (+ e, i)	- gi	/dʒ/ gentile, ginnasio, ginnasta	gentil, gimnaziu, gimnast
G (+ a, o, u)	- gi	/g/ goal, gusto, garanzia	gol, gust, garanție
G (+h+i, e)	- gi	/gʰ/ ghepardo, ghiaccio, unghia	ghepard, gheață, unghie
G (+ l)	- gi	/ʒ/ gli, figlio, sbaglio	**
G (+ n)	- gn	/ɲ/ gnomo, ogni, spagnolo	***
H (<i>muta</i>)	- acca	/-/ hotel, ho, hai, ha, hanno	****
I	- i	/i/ italiano, isola, intatto	italian, insula, intact
I	- i	/j/ ieri, iato, iuta	ieri, iuta, iubire
L	- elle	/l/ lavoro, lupo, lettura	lucru, lup, lectură
M	- emme	/m/ madre, macchina, mela	mama, mașină, măr
N	- enne	/n/ nato, nome, notte	născut, nume, noapte
O	- ò	/o/ occhio, olio, opera	*
O	- o	/ɔ/ ogni, odore, ordine	ochi, ordine, operă
P	- pi	/p/ padre, ponte, poco	preot, pod, puțin
Q (+ ua, ue, ui, uo)		/k/ quark, quadro, quello	(<i>come in</i>) quarc/quarcuri (din fizică)
R	- erre	/r/ ruota, rivolta, rosso	roată, revoltă, roșu
S	- esse	/s/ sole, sera, stella	soare, seară, stea
S	- esse	/z/ casa, rosa, sbagliare	(<i>ca în</i>) rază, bluză, zmeură
S (+ce, ci)	- sc	/ʃ/ sci, scena, sciopero	(<i>ca în</i>) șarpe, șifon, șofer
T	- ti	/t/ tempo, treno, timpano	timp, tren, timpan
U	- u	/u/ uno, unghia, utile	unu, unghie, util
V	- vu/vi	/v/ vino, volpe, vacca	vin, vulpe, vacă
Z	- zeta	/ts/ tazza, piazza, marzo	(<i>ca în</i>) rață, piață, măștișor
Z	- zeta	/dz/ zero, zio, zona	*****

*În limba română nu există distincția între vocale deschise și vocale închise.

**La fel ca în pronunțarea dialectală (din Transilvania) pentru *l* din *lemn*: *l'emn/ ljemn*.

*** La fel ca în pronunțarea dialectală pentru *n* din *bine*: *bin'e/binje*.

****În română, sunetul *h* se pronunță întotdeauna: *hotel, harpă, haină, ahtiat, hilar, hohot, horă*.

*****La fel ca în cuvintele românești dialectale: *brândză, budză, frundză*.

Le 5 lettere che seguono non fanno parte dell'alfabeto italiano, ma sono presenti nelle parole straniere.

Următoarele cinci litere nu fac parte din vocabularul italian, dar sunt prezente în cuvinte străine.

J	K	W	X	Y
I lunga	Cappa	Vi/vu doppia	Ics	Ipsilon
/i/ in Juventus /dji,o/ in jolly	/k/ kilo, kilometro	/w/ cow boy, western	/ks/ taxi, box	/ɪ/ yogurt, York

L'alfabeto italiano ha 21 lettere. E l'alfabeto romeno?

Alfabetul italian are 21 de litere. Dar alfabetul românesc câte are? _____

Quanti fonemi italiani sono? Câte foneme italiene sunt? _____

ATTENZIONE!

Tutte le lettere si pronunciano. Solo la lettera *H* non si pronuncia; è muta.

Toate literele se pronunță. Doar litera H nu se pronunță; este mută.

LABORATORIO

La pronuncia di alcune sillabe presenta qualche difficoltà.

Pronunțarea unor silabe prezintă unele dificultăți.

LA LETTERA «C».

Scrivi accanto a ogni parola i suoni come nell'esempio e leggili a voce alta.

Scrive lângă fiecare cuvânt sunetul corespunzător ca în exemplu și citește-le cu voce tare.

cosa	/k/	antiche		simpatico	
mancia	/ʃ/	cenno		cane	
chitarra	/kʰ/	canto		curare	
cura		consiglio		difficile	
certo		chiuso		chiamare	
corto		cintura		perché	
chiesa		cadere		cuore	

LA LETTERA «G».

Raggruppa le parole che hanno la stessa pronuncia e scrivile nella casella corrispondente. Leggile a voce alta.

Grupează cuvintele care se pronunță la fel și scrie-le în căsuța corespunzătoare. Citește-le cu voce tare.

gara, gesso, gallo, lago, ghirlanda, foglia, gnocchi, ghianda, genio, campagna, ciglio, gesto, guanto, spaghetti, figlia, giacca, generoso, cognome, gita, giusto, agile, spagnolo, guida, guasto, geloso, ingordo, gola, famiglia, compagna, cugino, taglio, gelato, gentile.

/ ʒ /	/g/	/ ɛ /	/ ɲ /	/gʲ/
gesso	gara	foglia	compagno	ghianda

* Sezione liberamente ispirata a "Sunu Italia" di Patrizia Ceola e Mamadou Diack di cui Marcello Silvestrini è prefatore.

LA LETTERA «S».

Scrivi sul modello i fonemi corrispondenti alle lettere/gruppi di lettere colorati in neretto e leggi ad alta voce.

Scrie după model fonemele pentru literele/grupurile de litere evidențiate și citește cu voce tare.

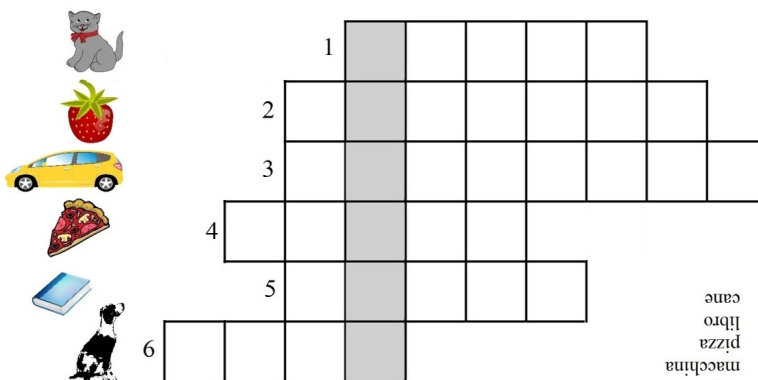
sciarpa _____ / ʃ / _____
 cosa _____ / z / _____
 sotto _____ / s / _____

attesa _____	sciocco _____	fasciare _____	scivolare _____
scienza _____	scopo _____	scambiare _____	scegliere _____
sciupare _____	pesca _____	asciutto _____	pensiero _____
scemo _____	scelta _____	tassa _____	chiesa _____

PAROLE CROCIATE – CUVINTE INCRUCIȘATE

Scrivi i nomi delle immagini qui sotto.

Scrive numele imaginilor de mai jos.

Scrivi la parola delle caselle grigie _____

Scrive cuvântul din casuțele gri.

SOLUZIONE
gatto
fragola
macchina
pizza
libro
cane

CI PRESENTIAMO

Să ne prezentăm

- Professore** Buongiorno ragazzi e ragazze!
Tutta la classe Buongiorno professore!
Professore Io sono il vostro insegnante di italiano.
 Mi chiamo Dan Voicu. E tu, come ti chiami?
Studente Scusi! Non ho capito. Può ripetere, per favore?
Professore Mi chiamo Dan Voicu e sono il vostro insegnante di italiano. E tu, come ti chiami?
Studente Mi chiamo Radu.
Professore Piacere!
Studente Piacere!
Professore Vi presento Vlad. Ci aiuterà a parlare italiano.

Vocabolario

Vocabular

Buongiorno!
come ti chiami?
insegnante
mi chiamo
vi presento
non ho capito
per favore
vostro

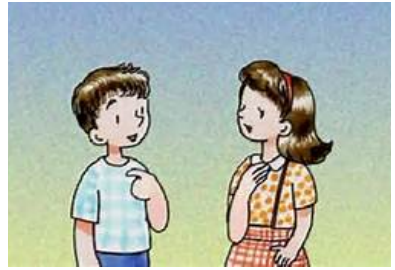
Bună ziua!
cum te cheamă?
profesor
mă cheamă
vă prezint (pe)
nu am înțeles
vă rog
(al) vostru

piacere
può ripetere
ragazzi
ragazze
ci aiuterà
io sono
scusi

încântat
puteți să repetați
băieți
fete
ne va ajuta
eu sunt
mă scuzați

- Giulia, ti presento Marcello.
- Piacere, sono Giulia!

- Ciao, sono Mario.
- Piacere, mi chiamo Luisa.

ATTENZIONE!

Osservate nel testo alcune parole che assomigliano al romeno: *studente, professore, mi chiamo, ti chiami, vi presento*. Ne conoscete altre? Quali?

Observați în text unele cuvinte care seamănă cu limba română: *studente, profesor, mi chiamo, ti chiami, vi presento*. Mai cunoașteți și altele? Care?